

מסורת הש"ס

שתי מדות פרק עשירי מנחות צג.

עין משפט
נר מצוה

מז א מ״ פ״ג מהל' מעה"ק
הלכה ה:
מוח ב מ״ שס פ״ט הלכה
טו:
מזג א מ״ פ״א מהל' תמורה
הלכה ז:
ג ד מ״ פ״ג מהלכות
מעה"ק הלכה ח:
נא ה מ״ שס הל' יב:
נב ו מ״ שס הל' יג:
נג ז ח מ״ שס הל' יב:

תורה אור השלם

1. לא יחלופנו ולא ימיר
אתו טוב ברע או רע בטוב
ואם המיר ימיר בהמה
בבהמה וזהו
ותמורתו יהיה קדש:
2. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם אדם כי
יקריב מכם קרבן ל'י' מן
הבהמה מן הבקר ומן
הצאן תקריבו את
קרבנכם:
- ויקרא א ב

מוסף רש"י

[illegible]

קרא למה י. פי' בנותרס דחלת קרצנו כתיב' שלמים בוקרה ואס מן האלן קרצנו אס כבש הוא מקריב קרצנו וסמן ידו על ראש קרצנו וכת"כ משמע דלקרצנו דעו קאי והתם לא כתיב' אלל תרי ואס עו קרצנו והקריב ממנו קרצנו ושמא וסמן ידו על ראשו

קראי למה לי קרבנו ולא קרבן חבירו קרבנו
 "ולא קרבן עובד כוכבים קרבנו לרבות כל
 בעלי קרבן לסמיכה: הוורש סומך: תני רב
 תנינה קמיה דרבא יורש אינו סומך יורש אינו
 מימר והא אנן תנן הוורש סומך ומביא את
 נסכיו ומימר אמר ליה ^א איפכא א"ל ^ב לא
 מתניתין ^ג מני רבי יהודה היא ^ד דתניא יורש
 סומך יורש מימר רבי יהודה אומר יורש אינו
 סומך יורש אינו מימר מאי מעמא דר' יהודה
 קרבנו ולא קרבן אביו ויליף תחלת הקדש
 ממסוף הקדש מה סוף הקדש יורש אינו סומך
 אף תחילת הקדש יורש אינו מימר ורבנן
 ידגמר ימיר לרבות את הוורש ויליף סוף הקדש
 מתחילת הקדש מה תחלת הקדש יורש מימר
 אף סוף הקדש יורש סומך ורבנן האי קרבנו
 מאי עבדי ליה קרבנו ולא קרבן עובד כוכבים
 קרבנו ולא קרבן חבירו קרבנו לרבות כל בעלי
 קרבן לסמיכה ורבי יהודה לרבות כל בעלי
 קרבן לסמיכה לית ליה ואי נמי אית ליה
 עובד כוכבים וחבירו מחד קרא נפקא אייתרו
 ליה תרי קראי חד קרבנו ולא קרבן אביו
 ואידך לרבות כל בעלי קרבן לסמיכה ורבי
 יהודה האי חמר ימיר מאי עבדי ליה מיבעי
 ליה לרבות את האשה דתניא לפי שכל הענין
 כולו אינו מדבר אלא בלשון זכר מה ^א סופינו
 לרבות ^ב את האשה תלמוד לומר חמר ימיר
 רבנן דרשי מואם ור' יהודה ואם לאו דריש:
 מתני' ^א הכל סומכין ^ב חוץ מחרש שוטה וקמן
 וסומא ועובד כוכבים והעבד והשליח והאשה
 הסמיכה שירי מצות ^ג על הראש בב' דים
 ויבמקום שסומכין שוחטין ^ד ותפך לסמיכה
 שחיטה: גמ' ^א בשלמא חרש שוטה וקמן
 דלאו בני דעה נינהו עובד כוכבים נמי
^ב בני ישראל סומכין ^ג ואין עובדי כוכבים
 סומכין אלא סומא מאי מעמא לא רב חסדא
 ורב יצחק בר אבדימי חד אמר אתיא
 סמיכה סמיכה מזוקני ^א עדה וחד אמר אתיא
 סמיכה סמיכה מעולת ראייה ולמאן ^ב דאמר
 מעולת ראייה מ"מ לא יליף מן זקני עדה
 דנין

דברי היכי דלינה סומכת אינה ממירה ועוד קשה לילך סוף הקדש נ"ל כדאמר בקומץ רבה (פליגי.י.) דגלי רחמנא כפרו של אהרן ושחטו
 דמקנן בריש תמורה (דף ט: דף כ) כהנים צבכור צבכור משום דכתיב
 ובעלים תיפולו ליה יליפנן תחילה הקדש מן הקדש סממיה דבעלים
 סממיה דלוקא ליה עובד כוכבים סומן י"ז לומר דדווקא ב"ז יורש מגיר
 גלגל ילפי מהדדי כלל: **ורבי יהודה ואם לא דריש.** הא דבעלתא דריש
 בריש ערכין (דף ג.) אמר' הכל לאחיו יורש ויממה הא מנא ליה
 היכל לאחיו יורש ולטא כריב יהודה ויממתי' דלעילי' שמעינן לה
 ב"ז צבא צבא צבא רגיל נשטת חת' אבא אבא אבא אבא דמי ליה
 לעולם הא ברשות האב י"ז מפרש גמלי' מצי לעולם לאפקין ממשנה
 בריש יצמות (דף ג.) תנן פוערות משום דלי' תנא אורסת ה"א אורסת
 מיהלילא לא בעי' כדקמי' (דף טז) כל היכולה למאן ולא מיהלילא כדמה
 חזקתא דית הלל מכשיין אפי' ביעיל תחילה אורסת בריש דהו' פולין דאשכח
 כסאן חתא ופליט' משום דלי' לו בריש אורסת (דף ג.) ושם נ"ל מאחרינן
 תוספתא נגיס (פ"א ט"ז) **רב חסדא ורבי יוחנן רב אבחי.** כלן לו
 כסאן חתא ופליט' משום דלי' לו בריש אורסת (דף ג.) ושם נ"ל מאחרינן

(1) **קרבנו.** [1] דמלת (2) קרבנו כמצי: צנינוּת
 דמלת ליהוה התם לדרשא אחרינהו ושלם דריש הכי
מערש שמקדש לפניו אחריו. דלמרי (צנינוּת)
 וכו': **איכא למיפרש.** דלגה הווי דריש קראי דלמס
 אל מלת יפת שגלוּת מה לשמים דין הוא
 נפתח חסד וזקן תאמר באלו דאין טעוּת
 מנופה וגמל יי: קראי: (3) דהוי אל דצרי
 קראי אלל אסמכתא צעלמא אלל עיקר
 קראי למח יי האולי אסמכתא ניחור (4)
ולא קרבן תציר. שאין אדם סומך על
 קרבן תציר: **ולא על קרבן עובד כוכבים.**
 [1] דמסמיה צבליס צנין: **כל צבלי**
 (2) קרבן. מי שיש לו חלק בקרבן סומך
 (3) עליו: [ח] ורבי: **אמר ליה**
איפסא. כלומר דלמצי (5) יורש סומך
 ויורש ממזר יי אלל דלמא תקשה ליה
 ממתנין: **אמר ליה** ליה **דריש.** דמתקשה ליה
 דמצי ארע סומך ואלט ממזר רבי יהודה
 היא: **וילין סחלה הקדש.** דהיינו תמורה
 שנתקנתה תמיהה מחוק הקדש ממסמיה
 שהאולי קדש ששעת שמיטת דמקדש אסמכה
 שמיטה: **יורש אינו סומך.** דלמרי קרבנו

הגהות הב"ח

- (א) גמרא ח"ל לא צריכא
תניתין מני: (ב) רש"י ד"ה
יכא וכו' ולמה לי קראי
משני ודאי כג"ל והד"ה:
(ג) ד"ה כל בעלי וכו' עליו
ס"ד ואח"כ מ"ה אמר ליה
ר' חנניה איפכא:

רבינו גרשום

ורא! למה לי? דהלנת קרבו
לרבות כל עליל
תבי: לשיש להן חלק
מסיבה: א"ל אפיאנא
לוקמי האפק כדי שלא
למיזא ימימשה: א"ל יהודה
אבייבא דהמנין? ר' יהודה
א"ל: תחת חלתה קרבו
שחלה היינו במקדשו
שחלה מוקף הקדש מסיבה
מסיבה בשעת חשונה
מז: משעברין מן העולם:
שור אנו מוקף מקדמות
רבו ולא שר אבוי עברי'
דבור מחד קדש ופיך חז'
הא אנו שלוי: אנו מדבר
לא בלשון דכר רכתיב ולא
לחילופי ולא תחבול
לחילופי: אתאי מסיבה
מסיבה מוקף עברה. והם
מוקפין כלום:

שיטה מקובצת

[ו] ליה איפכא ווארט יי נמחק:
 [ז] תיבת מני נמחק: [ח] בני
 ישראל. עיין תוס' לעיל (דף
 א ע"ב): [ד] מוקני העדה:
 [ה] דיליף מעלות ותיבת דאמר
 תחק: [ו] קרבנו ששה קרבנו
 תיב בעניינא: [ז] עובד
 וכיבס א) לרבות כל בעלי
 רבן דסמיכה בבעלים בעינן
 כל מי שיש לו כו': [ח] מה"ד
 מר ליה רב חנניה איפכא:
 [ט] איננו שלו:

(אולי ש"ל הס"ד ומה"ד
לרבות כו').

תחלתו דהיי ללון קנסה (שם ב:), מזה סופינו, ממה קופיט לרבות את האהא שאם המירה בקרבהו יאה מומר (ש"ד"י שם) ללומר מסיין גלמוד קספוטו לרבות את האהא (תפורהו שם), ת"ל הדמו ימיר, ממשט סומביו, למחיי אכרי, וזה דלי במתלה האמר מנעונו רעיו עליה על כרסיה (חוליו ב:), וחבא למבימה שחיהו, במכיו וממו ושטן (ביצה ב:).